

نام درس: اصول خدمات بهداشتی	تعداد و نوع واحد: ۱.۵ تئوری	شماره درس:	دروس پیش نیاز: ندارد
رشته و مقطع تحصیلی: مامایی - کارشناسی	دانشکده: پرستاری و مامایی	گروه آموزشی: مامایی	
نام مدرس: فروغ السادات مرتضوی	ترم تحصیلی: اول	سال تحصیلی: ۹۳-۹۴	تاریخ شروع
ترم: ۹۳/۶/۲۲	تاریخ پایان ترم: ۹۳/۱۰/۱۸	تعداد جلسات: ۱۲	محل تشکیل کلاس:

□ مقدمه (شرح درس): سلامت محور توسعه جوامع است و ارتقا سلامت در گرو شناخت عوامل موثر بر سلامت مانند عوامل اجتماعی سلامت میباشد. در این راستا ارائه خدمات بهداشتی به همه افراد جامعه و بطور عادلانه و بر اساس نیازهای اساسی افراد جامعه میتواند راهگشا باشد.

□ هدف کلی: آشنایی با اصول بهداشت، بهداشت جامعه نگر و نظام خدمات بهداشتی در ایران و جهان

□ اهداف اختصاصی درس (به تعداد سرفصلها و جلسات هدف نوشته شود):
 از دانشجویان انتظار می رود پس از پایان دوره بتوانند:

۱. سلامتی و طیف سلامتی را تعریف کند.
۲. بیماری، سیر طبیعی بیماری، عوامل بیماریزا و عوامل خطر را تعریف کند.
۳. انواع عوامل بیماریزا را نام ببرد و هر کدام را توضیح دهد. (عوامل بیماریزای زنده، شیمیایی، فیزیکی و...)
۴. عوامل تعیین کننده سلامتی را نام ببرد و هر کدام را توضیح دهد.
۵. عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت را نام ببرد و تاریخچه آن را توضیح دهد.
۶. عدالت در سلامت را تعریف کند و ریشه بیعدالتی در سلامت را توضیح دهد
۷. کمیسیون عوامل اجتماعی سلامت در سازمان جهانی بهداشت را شرح دهد.
۸. تاریخچه سازمانهای بین المللی بهداشت را شرح دهد.
۹. تشکیلات سازمان بهداشت جهانی را نام ببرد و وظایف هر کدام را شرح دهد.
۱۰. خدمات WHO، یونیسف را شرح دهد.
۱۱. PHC خصوصیات و اصول و اجزای آن را تعریف کند.
۱۲. شاخص های مهم اندازه گیری سلامت جامعه را توضیح دهد (امید به زندگی، DALY، شاخص های مرگ و میر، تولد)
۱۳. اهمیت استفاده از میزانهای ابتلا را تعریف کند و میزان بروز و شیوع را تعریف کند.
۱۴. انواع سطوح پیشگیری را تعریف کند.
۱۵. پیشگیری سطح اول را تعریف کند و دو راهبرد جمعیتی و گروههای پرخطر را با مثال شرح دهد.
۱۶. پیشگیری ثانویه را تعریف کند و هدف از آن را شرح دهد.
۱۷. پیشگیری ثالثیه را تعریف کند و هدف از آن را شرح دهد.
۱۸. نظام های عرضه خدمات بهداشتی درمانی در جهان و ایران را نام ببرد و هر کدام را توضیح دهد.
۱۹. وضع موجود و مسائل بهداشتی درمانی ایران را شرح دهد.
۲۰. سطوح مختلف ارائه خدمات بهداشتی درمانی در شبکه بهداشتی درمانی ایران را شرح دهد.
۲۱. خصوصیات خانه بهداشت، خصوصیات بهورز، خصوصیات مرکز بهداشتی درمانی روستایی و وظایف آن، خصوصیات مرکز بهداشتی درمانی شهری و وظایف مرکز بهداشت شهرستان و استان و تیم پزشک خانواده را توضیح دهد.
۲۲. پزشکی پیشگیری را تعریف کند.
۲۳. پزشکی اجتماعی و جامعه نگر و سیستم ارجاع را تعریف کند و نقش ماما را در آن شرح دهد.

۲۴. نظر اسلام در مورد بهداشت و دستورات بهداشتی در اسلام را شرح دهد.
۲۵. بهداشت محیط را تعریف کند و عوامل خطر ساز در محیط را نام ببرد و نحوه ورود آلوده کننده ها به محیط را نام ببرد.
۲۶. خصوصیات آب سالم و روشهای تصفیه آب و منابع آلوده کننده آب و راههای انتقال آلودگی آب را توضیح دهد.
۲۷. آلودگی هوا را توضیح دهد و بیماریهای منتقله از طریق هوای آلوده را شرح دهد و منابع آلودگی هوا را نام ببرد.
۲۸. بهداشت مواد غذایی و انواع روشهای نگهداری مواد غذایی را نام ببرد (سرما، گرما، خشک کردن و ...).
۲۹. مهمترین عوامل فساد مواد غذایی و بیماریهای منتقله بوسیله مواد غذایی را نام ببرد.
۳۰. بهداشت حرفه ای را تعریف کند و نکات اصلی بهداشت شغلی در مورد زنان کارگر را توضیح دهد.

استراتژی آموزشی (روشهای تدریس):

سخنرانی   کنفرانس   * بحث گروهی   بحث در گروههای کوچک   کارگاه آموزشی

Round   PBL   Case Report   Morning Report   غیره

وسایل کمک آموزشی: ... وایت برد، ماژیک، اسلاید

وظایف و تکالیف دانشجوی: ..... شرکت در بحث، آماده کردن کار مرتبط با موضوع درس

نحوه ارزشیابی دانشجوی:

مراحل ارزشیابی: مرحله ای *   تکوینی

حضور و غیاب: ..... / ۵ ..... درصد از نمره نهایی

فعالیت کلاسی و انجام تکالیف: ..... / ۱۰ ..... درصد از نمره نهایی

امتحان میان ترم: ..... درصد از نمره نهایی

امتحان پایان ترم: ..... / ۸۵ ..... درصد از نمره نهایی

نوع امتحان میان ترم: شفاهی   تشریحی   چند گزینه ای   صحیح و غلط

نوع امتحان پایان ترم: شفاهی   * تشریحی   * چند گزینه ای   صحیح و غلط

منابع:

حاتمی، حسین. «کلیات بهداشت عمومی» ۱۳۹۲

حلم سرشت پریش، دل پیشه اسماعیل. «اصول بهداشت فردی» ۱۳۸۲

رحیمی، نسرین. «اصول و مبانی خدمات بهداشتی» ۱۳۸۰

اکبری، اسماعیل. مجلسی، فرشته. «سرپرستی کارکنان مراکز بهداشتی» ۱۳۸۰

آذرگش، اذن الله. «اصول خدمات بهداشتی» ۱۳۸۱

حلم سرشت، پریش، دل پیشه، اسماعیل. «اصول پرستاری بهداشت جامعه» ۱۳۸۰

حلم سرشت، پریش. دل پیشه، اسماعیل. «اصول و مبانی بهداشت محیط» ۱۳۸۲

شریعت پناهی، محمد. «مبانی بهداشت محیط» ۱۳۸۱

حلم سرشت، پریش. دل پیشه، اسماعیل. «بهداشت کار» ۱۳۸۱